

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA TRG DELA IN ZAPOSLOVANJE

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 76 04

F: 01 369 76 69

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana

e-naslov: gp.ukom@gov.si

Številka: 1101-14/2013-2

Datum: 21. 2. 2013

**Zadeva: ČIŠČENJE ZASNEŽENIH POVRŠIN S STRANI BREZPOSELNIH OSEB,
PRIJAVLJENIH PRI ZAVODU RS ZA ZAPOSLOVANJE – predlog št.
4232-66 - stališče glede predloga državljana**

Spoštovani!

Prejeli smo vašo zahtevo za posredovanje ustreznega odgovora na predlog državljana, posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si. V skladu z navedenim vam v nadaljevanju posredujemo kratko analizo obstoječe ureditve področja, analizo samega predloga in naše stališče do prejetega predloga v delu, ki sodi v pristojnost Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve:

Analiza obstoječega stanja:

Brezposelna oseba ima v skladu z Zakonom o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10 in 40/12-ZUJF; v nadaljevanju: ZUTD) obveznost sprejetja ustrezne (13. člen) ali primerne zaposlitve (12. člen), Zavod RS za zaposlovanje (v nadaljevanju: zavod) pa brezposelne osebe ne more napotiti na opravljanje dela, ki ne ustreza tej opredelitvi. Ustrezna zaposlitev je tista, ki ustreza vrsti in ravni dokončane izobrazbe osebe, če je iskalec prve zaposlitve oziroma ponovno išče zaposlitev po prekinitvi zaposlitve za najmanj dve leti ali ki ustreza vrsti in ravni zahtevane izobrazbe za opravljanje dela na delovnem mestu, ki ga je oseba opravljala večino časa v zadnjih 12 mesecih pred nastankom brezposelnosti. Primerna zaposlitev pa je

zaposlitev, ki ustreza vrsti in največ eno raven nižji izobrazbi osebe glede na ustrezno zaposlitev.

Aktivacija brezposelnih oseb se nadalje izvaja tudi v okviru vključevanja v ukrepe aktivne politike zaposlovanja (v nadaljevanju: APZ). V skladu z 28. in 29. členom ZUTD je APZ nabor ukrepov na trgu dela, ki so namenjeni povečanju zaposlenosti in zmanjševanju brezposelnosti, večji zaposljivosti oseb na trgu dela in povečanju konkurenčnosti in prožnosti delodajalcev. Brezposelne osebe in drugi iskalci zaposlitve imajo zaradi povečanja svojih zaposlitvenih možnosti pravico in obveznost, da se vključijo v ukrepe APZ skladno s podlagami za njihovo izvajanje, določenimi v 36. členu tega zakona.

Ukrepi APZ so:

- usposabljanje in izobraževanje;
- nadomeščanje na delovnem mestu in delitev delovnega mesta;
- spodbude za zaposlovanje;
- kreiranje delovnih mest;
- spodbujanje samozaposlovanja.

V skladu s 50. členom ZUTD je aktiviranje brezposelnih oseb, njihovi socialni vključenosti, ohranitvi ali razvoju delovnih sposobnosti ter spodbujanju razvoja novih delovnih mest namenjen institut javnih del. Brezposelna oseba je lahko vključena v program javnega dela največ eno leto, zaradi stanja na trgu dela pa se lahko vključitev podaljša, vendar najdalj za eno leto pri istem izvajalcu javnih del. Ciljne skupine brezposelnih oseb, katerim se vključitev v program javnega dela lahko podaljša, in obdobje podaljšanja, se določijo v katalogu ukrepov APZ.

Izbor programov javnih del, merila za oblikovanje kvot sredstev javnega povabila za izbor programov javnih del po območnih službah zavoda, vlogo partnerjev pri izvajanju programov javnih del, merila za določanje deležev plač za brezposelne osebe, vključene v programe javnih del, ki jih sofinancira zavod, vrsto stroškov, ki jih zavod zagotavlja poleg deleža plač ter poročanje zavoda ministrstvu, podrobneje določa Pravilnik o izboru in sofinanciranju programov javnih del (Uradni list RS, št. 96/11).

Analiza predloga in razlogi za njegovo (ne)primernost:

Glede na to, da predlog v okviru zakonodaje, ki določa pravice in obveznosti brezposelnih oseb (t.j. pravila pri izpolnjevanju obveznosti aktivnega iskanja zaposlitve s strani brezposelnih oseb in njihovega napotovanja v zaposlitev s strani zavoda), ni izvedljiv, v nadaljevanju podajamo le nekaj stališč k zgornjemu predlogu.

Potrebno se je zavedati, da je pravica do denarnega nadomestila pravica, ki, navkljub dejstvu, da njena višina ni sorazmerna z višino vplačanih prispevkov za zavarovanje za primer brezposelnosti, izvira iz minulega dela; ne gre torej za pravico, katere podelitev bi bilo potrebno še naknadno »dodatno odslužiti« z nekim (prostovoljnim) delom, poleg tega pa ta pravica predstavlja pomemben element ustavno zagotovljenih kategorij – načela socialne države ter pravice do zagotovljene minimalne socialne varnosti v primeru brezposelnosti. Brezposelni osebi pa je v času prijave pri zavodu (tudi prejemniku denarnega nadomestila) naložena obveznost aktivnega iskanja zaposlitve.

Takšne vrste (neodplačnega) dela brezposelne osebe v skladu z veljavno zakonodajo torej niso dolžne sprejeti. Ob tem naj opozorimo, da smo na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve pri pripravi predloga sprememb in dopolnitev ZUTD, ki je trenutno kljub zaključevanju postopka sprejema v Državnem zboru RS še vedno tudi v fazi pogajanj s socialnimi partnerji, določili možnost napotovanja brezposelnih oseb na plačana začasna in občasna dela (pri čemer bi imelo nesprejetje takšnega dela s strani brezposelne osebe za posledico prenehanje vodenja te osebe v evidenci brezposelnih oseb in tudi prenehanje že uveljavljene pravice do denarnega nadomestila), vendar je bil predlog na zahtevo enega od socialnih partnerjev naknadno črtan iz predpisa. V okviru omenjenega instituta bi bilo po našem mnenju brezposelno osebo načeloma mogoče napotiti tudi na opravljanje takšnih občasnih del, vendar le k delodajalcu, ki bi opravljal temu ustrezno dejavnost.

Lep pozdrav!

Pripravil:
Matija Baš
sekretar

Petricija Vrečar
vodja sektorja za programe zaposlovanja

Damjana Košir
generalna direktorica

VROČITI:

- naslovníku – po e-pošti